

man har set i Ankara, Istanbul og de øvrige større byer. Det er et samfund, hvor kvindeundertrykkelsen er massiv, hvor grove menneskeretlighedskrænkelser er dagligdag, og hvor befolkningen ikke føler den tilknytning til demokratiet, som er nødvendig for et medlemskab af EU. Derfor har vi rejst denne forespørgselsdebat i forhåbning om, at statsministeren og udenrigsministeren vil fremlægge regeringens syn på forhandlingerne med Tyrkiet, og hvordan regeringen ser perspektivet for Tyrkiet, især set i lyset af de enorme problemer, Tyrkiet har med at leve op til de almindelige kriterier for medlemskab.

Vi har lige gennemgået Muhammedkrisen, hvor Tyrkiet meget klart tog stilling og dermed fuldstændig dementerede ideen om, at det skulle være en brobygger mellem civilisationerne. Det har jo været det afgørende argument for tilhængerne af tyrkisk medlemskab, at landet skulle være en brobygger mellem den vestlige og den islamiske civilisation, men med den tyrkiske ambassadørs signatur på brevet til statsministeren har Tyrkiet endegyldigt placeret sine ben i den islamiske lejr – i den lejr, hvor religiøse doktriner står over sekulær lov, i den lejr, hvor demokratiet er mindre vigtigt end islam – og det er klart, at sådanne samfund kan man ikke have med i EU.

Det skal være mine indledende ord i forespørgselsdebatten i dag, og jeg ser frem til at høre, hvad statsministeren og udenrigsministeren kan berette om deres visioner.

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Så er det statsministeren for at besvare forespørgslen.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det Europæiske Råd besluttede som bekendt på sit møde den 16. 12. december 2004 at indlede optagelsesforhandlinger med Tyrkiet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at allerede den såkaldte associeringsaftale mellem det daværende EF og Tyrkiet, som blev indgået helt tilbage i 1963, stillede i udsigt, at Tyrkiet eventuelt senere kunne blive optaget i det europæiske samarbejde. Den afgørende beslutning blev imidlertid truffet, da Tyrkiet blev tildelt kandidatstatus på EU-topmødet i Helsinki i 1999. Det betød konkret, at når Tyrkiet opfyldte det politi-

ske Københavnskriterium, som det hedder, kunne der for Tyrkiet som for andre kandidatlande blive indledt forhandlinger om medlemskab af EU.

Kl. 14.15

På baggrund af en omfattende reformproces i Tyrkiet vurderede EU-Kommissionen i sin 2004-rapport, at Tyrkiet i tilstrækkelig grad opfyldte det politiske Københavnskriterium, og derfor anbefalede Kommissionen, at der blev indledt optagelsesforhandlinger. Det Europæiske Råd tilsluttede sig i december 2004 denne anbefaling fra EU-Kommissionen. Forudsat at Tyrkiet opfyldte visse nærmere bestemte krav, kunne optagelsesforhandlinger indledes i oktober 2005. Danmark tilsluttede sig denne holdning, og det skete på basis af en bred opbakning i Folketingets Europaudvalg.

Men jeg vil ikke på nogen måde lægge skjul på, at tyrkisk EU-medlemskab er et vanskeligt spørgsmål og også indeholder en række dilemmaer. Det er velkendt, at der mange steder både i Danmark og en række andre EU-lande er skepsis over for tyrkisk medlemskab af EU, og derfor er den fortsatte udvidelse af EU da også et naturligt emne under EU's tænkepause.

Det er vigtigt, at vi lytter til befolkningerne, og det er vigtigt, at vi sikrer dialogen med befolkningerne; men samtidig skal EU stå ved sine løfter. Det er jo selve grundpillen i et forpligtende internationalt samarbejde som det, vi ønsker i Europa. Vi skal heller ikke glemme, at der er væsentlige strategiske interesser forbundet med Tyrkiets tilnærmelse til EU.

Samtidig med beslutningen om at indlede forhandlinger med Tyrkiet fastlagde Det Europæiske Råd også de overordnede elementer i en opstrammet ramme for fremtidige optagelsesforhandlinger. Denne opstrammede ramme tager hensyn til erfaringerne fra femte udvidelsesrunde, og denne opstrammede ramme udstikker en forsvarlig og kontrolleret ramme for forhandlingerne.

Lad mig minde om nogle af elementerne i den opstrammede ramme: en nødbremse med mulighed for at afbryde forhandlingerne, hvis udviklingen på f.eks. menneskerettighedsområdet eller de grundlæggende frihedsrettigheder går tilbage; strammere krav for at åbne og lukke forhandlingskapitler med fokus på gennemførelse i praksis af reformer; mulighed for lange overgangsperioder, undtagelser, særordninger eller permanente sikkerhedsmekanismer, hvor der specifikt peges på områder som fri bevæge-